

Ekspertgruppen for virkemidler for å fremme sirkulære aktiviteter

Dato: 31.01.2025

Fra NHO Service og Handel

Vedrørende utredning av mulig tekstilavgift

Vi viser til arbeidet i arbeidsgruppen om å utrede sammensetningen av en eventuell tekstilavgift. NHO Service og Handel har små og større bedrifter som medlemmer, en del av disse produserer og omsetter tekstil. Det legges til grunn at disse vil bli påvirket av en eventuell avgift, og det vil være av stor betydning for disse arbeidsplassene hvordan sær-avgiften innrettes.

Vi ønsker med dette å fremme våre innspill og vurderinger knyttet til arbeidet, med spesiell vekt på behovet for en helhetlig vurdering av avgiftens virkning sammen med eksisterende og kommende reguleringer.

Kunnskapsgrunnlag og helhetsperspektiv

Før en eventuell tekstilavgift vurderes, må det sikres et solid kunnskapsgrunnlag om hvordan en slik avgift vil virke i samspill med:

- Det kommende avgiftssystemet for produsentansvar for tekstiler.
- EUs omfattende bærekraftprogram, som tar sikte på å redusere klima- og miljøbelastning fra tekstilsektoren gjennom hele livssyklusen fra produksjon til avfallshåndtering.

Det er avgjørende at en eventuell avgift ikke legges til som en generell ekstra byrde for bedriftene uten å ta hensyn til helheten og summen i kostnadsmekanismene. Dette innebærer å vurdere hvordan avgiften treffer:

- Produsenter og norske forhandlere i tillegg til internasjonale nettaktører.
- Forbrukere, inkludert lavinntektsgrupper som er avhengige av rimelige tekstiler.
- Nettaktører og tollsystemer, hvor ineffektive tiltak kan skape store skjevheter. Det vises til internasjonale nettaktører og en tekstiltoll som kun rammer norske handelsaktører (både fysisk og på nett).

Harmonisering og helhetlig regulering

Utredningen bør være i tråd med EØS-forpliktelser og EUs reguleringer, og sikre at Norge ikke innfører en særegen modell som skaper konkurranseulempes for næringslivet eller svekker effekten av andre tiltak. Vi understreker at:

En tekstilavgift må harmoniseres med det planlagte produsentansvarsregimet og andre reguleringer, som forbud mot kasting av nye tekstiler og krav til avfallshåndtering.

Avgiftens modell bør være treffsikker og bidra til konkrete miljøforbedringer, fremfor å fungere som en generell inntektskilde for staten.

Kostnadsbelastning for tekstilbedrifter

Rapporten "Produsentansvar for tekstiler" fra 10.10.2023, hvor Virke og NHO Service og Handel deltok, gir viktige innspill om hvordan produsentansvar kan innføres i Norge. Hovedpunktene knyttet til kostnader inkluderer:

Finansielt ansvar: Produsenter vil bli pålagt økonomisk ansvar for innsamling, sortering og gjenvinning av tekstiler.

Økomodulering: Avgifter – når karleggingen og systemet er tilrettelagt for dette, kan differensieres basert på produktenes miljøegenskaper, noe som kan intensivere bærekraftig design og produksjon.

Administrative byrder: Ekstra rapportering og systemkrav vil også medføre ekstra kostnader for bedriftene.

Investering i bærekraft: Bedrifter kan gjennom dette bli presset til å investere i mer bærekraftige materialer og prosesser, som kan gi økte kostnader på kort sikt, men potensielt også konkurransefordeler.

Sammenfatning og anbefalinger

Vi anbefaler at utvalget:

Arbeidet tilknyttet tekstil må gjøres i riktig rekkefølge. Prioriterer først en helhetlig kartlegging og vurdering av en potensiell avgiftens effekt sammen med produsentansvarsregimet og EU-reguleringene. Først må produsentansvar og øvrige EU-reguleringer implementeres og få effekt, deretter kan man se på ytterligere nødvendige tiltak som eksempelvis en tekstilavgift. Tiltak må harmoniseres med de valg man tar i EØS /EU ettersom handelen er internasjonal.

Sikre at modellen for tekstilavgiften harmoniseres med eksisterende og planlagte tiltak, og at den ikke undergraver investeringer i bærekraftige løsninger.

Utarbeider en treffsikker og godt begrunnet modell som balanserer miljøhensyn og næringslivets interesser.

Vi takker for muligheten til å bidra med innspill og ser frem til å følge utviklingen av dette arbeidet.

Vennlig hilsen

NHO Service og Handel

Henrik Bjørge
Advokat/Spesialrådgiver